

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 578/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. S., L., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 52/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2013 doručená sťažnosť Ing. J. S., L. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 52/09.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že je „obeťou“ priet'ahov v konaní okresného súdu, ktoré je vedené pod sp. zn. 5 T 52/09, a v rámci neho postupov znalcov, ktorí boli do konania pribratí uznesením okresného súdu z 9. augusta 2011. Podľa názoru sťažovateľa tým, že znalci nevykonali vyšetrenie jeho „zdravotného stavu“ a ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nevypracovali znalecký posudok, podieľali sa na priet'ahoch v namietanom konaní.

Sťažovateľ uviedol, že v danej veci podal 18. júna 2013 predsedníčke okresného súdu už druhú sťažnosť na priet'ahy v konaní.

Sťažovateľ súčasne vyslovil názor, že za priet'ahy v konaní okresného súdu nenesie žiadnu zodpovednosť, pretože „v rozhodnom období bol nemocným... a navyše z neúčasti na pojednávaniach sa opakovane ospravedlňoval aj dlhodobo nemocný advokát JUDr. Z. A., ktorý v dôsledku dlhoročnej a nevyliciteľnej nemoci aj zomrel“. Okrem toho sťažovateľ dodal, že okresný súd mal o nemoci jeho advokáta vedomosť od roku 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej tvrdil: „Sťažovateľ má zato, že ak by pribratí znalci do konania konali riadne, čestne a svedomito a profesionálne, neodignorovali im súdom uloženú povinnosť, tak už mohlo byť konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I v Bratislave zastavené, teda nemocný sťažovateľ sa nemusel obávať a psychicky strádať o výsledok konania a nemuselo tak dôjsť ďalšiemu zhoršeniu zdravotného stavu sťažovateľa, čo potvrdili aj výsledky posledných lekárskejších vyšetrení ... Konanie v danej veci nie je zložité po skutkovej a ani po právnej stránke. Vec má pre sťažovateľa mimoriadny význam. Stav neistoty a bezmocnosti sťažovateľa o výsledok konania na Okresnom súde Bratislava I aj naďalej v čase podania ústavnej sťažnosti trvá. Vzhľadom na dĺžku konania a skutočnosť, že sťažovateľ nebol vo veci doposiaľ kontradiktórne vypočutý súdom, aj napriek jeho viac násobnému dostaveniu sa na pojednávania, ktoré však boli súdom odročené, sťažovateľ tvrdí, že konanie vinou súdu a v dôsledku fatálnej nečinnosti

znalcov doposiaľ nenaplnilo požiadavku primeranej lehoty podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Sťažovateľ zastáva názor, že v namietanom prípade by ústavný súd nemal jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu, že bola podaná len formálne a že porušovateľovi jeho práv nebol poskytnutý dostatočný priestor na nápravu. Podľa jeho názoru časový úsek tri mesiace (od podania sťažnosti predsedníčke okresného súdu do podania sťažnosti ústavnému súdu) na odstránenie nečinnosti je potrebné považovať za dostatočný a primeraný.

Sťažovateľ zdôraznil, že primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ktoré žiada, je v zhode aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, *„najmä ak porušovateľ si zanedbal povinnosť dohľadu a dozoru nad rýchlym vypracovaním znaleckého posudku, ktorý nariadil uznesením ešte dňa 09. 08. 2012 , teda pred viac ako 2-mi rokmi“*.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Základné právo Ing. J. S. na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a právo prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v Bratislave konaní č. k. 5 T 52/09 a nečinnosťou znalcov pribratých do konania uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 09. 08. 2011 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I v Bratislave sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 5 T 52/09 konal bez zbytočných prieťahov

3. Ing. J. S. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- € (slovom: päťtisíc euro), ktoré je Okresný súd Bratislava I v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Ing. J. S. priznáva úhradu trov konania v sume 269,58 € (slovom: dvestošesťdesiatdeväť euro a 58/100 centov), ktoré je Okresný súd Bratislava I v Bratislave

povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. E. K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh (v danom prípade sťažnosť) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným

právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 20/09).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zjavné, že sťažovateľ namieta prietahy v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 52/09. Pokiaľ ide o dôvody sťažnosti, sťažovateľ explicitne uvádza, že k prietahom v konaní dochádza v súvislosti so zdĺhavým znaleckým dokazovaním, keď znalci boli do konania pribratí uznesením okresného súdu z 9. augusta 2011. Podľa vyjadrenia sťažovateľa ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu (9. septembra 2013) nebolo znalecké dokazovanie ukončené.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa ústavný súd zistil, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podal sťažnosť predsedníčke tamojšieho súdu 18. júna 2013 (prostredníctvom mailu), ktorú doplnil 21. júna 2013 a 5. septembra 2013. Podľa zistení ústavného súdu inú sťažnosť na prietahy v konaní sťažovateľ v danej veci nepodal a ani ju nepredložil ako dôkaz o tom, že ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa už na všeobecnom (okresnom) súde domáhal. Z obsahu sťažnosti z 18. júna 2013 nepochybne vyplýva, že jediný argument vzťahujúci sa na námietku o prietahoch v konaní okresného súdu bolo tvrdenie sťažovateľa o nečinnosti znalcov.

Ústavný súd konštatuje, že na sťažnosť sťažovateľa odpovedala podpredsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2162/2013 z 18. júna 2013 (zrejme nesprávne uvedený dátum, pozn.), v ktorom reagovala na výslovnú námietku sťažovateľa. V rámci svojho vyjadrenia podpredsedníčka okresného súdu konštatovala, že znalci z odvetvia zdravotníctva boli do konania pribratí 9. augusta 2011 pre účely znaleckého skúmania zdravotného stavu sťažovateľa ako obžalovaného. Z dôvodu podaného opravného prostriedku proti uzneseniu o pribratí znalcov bol spis predložený Krajskému súdu

v Bratislave na rozhodnutie. Dňa 2. mája 2013 bol spis doručený znalcom, ktorí sťažovateľa predvolali na vyšetrenie na 18. jún 2013 a z dôvodu jeho neúčasti na úkone opakovane na 16. júl 2013. Napokon znalecké vyšetrenie sa uskutočnilo 10. septembra 2013 a podľa zistení ústavného súdu bol 15. novembra 2013 znalecký posudok predložený okresnému súdu. Ústavný súd navyše zistil, že na 9. január 2014 bol určený termín predbežného prerokovania obžaloby.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá sa výslovne týkala prietahov v konaní v súvislosti so znaleckým dokazovaním.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa citovaného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný právny prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a ktorý ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu aj úspešne využil. Predsedníčka okresného súdu na sťažnosť odpovedala listom sp. zn. Spr. 2162/2013 z 18. júna 2013, v ktorom sťažovateľovi ozrejmila úkony okresného súdu, činnosť znalcov a správanie sťažovateľa a ich vplyv na postup okresného súdu v otázke znaleckého dokazovania. V tejto súvislosti podpredsedníčka okresného súdu konštatovala, že znalecké vyšetrenie sa uskutočnilo 10. septembra 2013 a že predpokladaný termín predloženia znaleckého posudku je stanovený na druhú polovicu októbra 2013. Napokon znalecký posudok bol okresnému súdu predložený 15. novembra 2013.

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť podaná predsedníčke okresného súdu 18. júna 2013 sa prejavila ako účinný prostriedok nápravy a splnila svoj účel, keďže znalecké dokazovanie, ktorého trvanie sťažovateľ namietal, bolo ukončené vypracovaním znaleckého posudku a jeho predložením okresnému súdu 15. novembra 2013.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa z nej vyplývajúcimi.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že v prípade, ak by postupom okresného súdu v danej veci dochádzalo k zbytočným prieťahom, sťažovateľ má možnosť opätovne podať sťažnosť ústavnému súdu, a to už bez toho, aby musel opäť podať ďalšiu sťažnosť na nečinnosť predsedníčky okresného súdu. Uvedený názor ústavný súd zakladá na tom, že aj napriek tomu, že aktuálna sťažnosť bola výslovne zameraná len na nečinnosť znalcov, je v ďalšom potrebné prihliadnuť na doterajšiu dĺžku trestného konania, ktoré na okresnom súde prebieha od roku 2009.

Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2013